

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- א. להביא ולדות קדשים ותמורתן ועולה הבאה מן המותרות ואשם שניתק לרעיה וכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן.....1
- ב. לכבש זו עולת יולדת.....3
- ג. האחד זה אחד עשר של מעשר [שקרב שלמים] שלא מצינו לה בכל התורה שיהא טפל חמור מן העיקר.....3
- ד. איזהו דבר שצריך שלשה רבויין הוי אומר זו מצורע.....4
- ה. לאיל למה לי אמר רב ששת לרבות אילו של אהרן ... לרבות את הפלגם ... הקריבו מביא עליו נסכי איל ואינו עולה לו מזבחו.....4
- ו. לפי שמצינו שחלק הכתוב בין נסכי איל לנסכי כבש ... יכול נחלק בין נסכי פר לנסכי עגל יכול נחלק בין נסכי בן שתיים לנסכי בן שלש ... יכול נחלק בין נסכי כבשה לנסכי רחלה ... יכול נחלק בין נסכי גדי לנסכי שעיר.....4

דף צא.

א. להביא ולדות קדשים ותמורתן ועולה הבאה מן המותרות ואשם שניתק לרעיה וכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן

תמור העולה כעולה אם הוא זכר וחייב בנסכים, תמורת השלמים¹ בשלמים לכל דבר טעונה סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק, תמורת התודה כתודה אלא שאינה טעונה לחם, אבל טעונה נסכים².

¹ רמב"ם הלכות תמורה פרק ג הלכה א
² שם הלכות פסולי המוקדשין פרק יב הלכה י

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

ביצד דיין ולדות הקדשים³, ולד שלמים⁴ ולד תמורת שלמים הרי אלו כשלמים והן עצמן כשלמים לכל דבר, טעויה סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק, וכן ולד התודה ולד תמורה הרי אלו יקרבו כתודה אלא שאינן טעונין לחם שאינן מביאין לחם אלא עם התודה עצמה.

וכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן שכשרים למרות שלא עלו לבעלים לשם חובה כמו שהתבאר בזבחים דף ב. יקרבו נסכיהם.

וכן עולה⁵ הבאה מן המותרות, שכבר התבאר במסכת כתובות דף קו: ולעיל דף צ. שמותר⁶ תרומת הלשכה, מה שנשאר מהג' קופות בניסן בסוף השנה ששוב אין מקריבין מהן אלא מתרומה חדשה, וכן מותר שירי הלשכה לאחר שעשו בה כל צרכי העיר וכדומה ונותר מעות⁷, לוקחין בו זכרים, ויקרבו כולן עולות וחייבים בנסכים שתנאי בית דין הוא על כל המותרות שיקרבו עולת בהמה, שהרי לצורך קרבנות הופרש.

וכן אשם שניתק לרעה כלומר אשם ודאי⁸ שמתו בעליו, ושכפרו בעליו, מדין תורה ירעה עד שיפול בו מום וימכר ויפלו דמיו לנדבה⁹, כמו שהתבאר לעיל דף ד. שכל שבחטאת תמות באשם ירעה עד שיפול בו מום ויפלו דמיו לנדבה. וכל זה הלכה למשה מסיני.

אם עבר¹⁰ והקריבו לעולה כשר, שהרי ניתקו מלהיות אשם והרי הוא עולה, וחייב בנסכים כעולה, אבל שחטו סתם כיון שלא עקר ממנו שם אשם אינו

³ רמב"ם הלכות תמורה פרק ד הלכה א

⁴ ואין שייך ולד עולה שאינו בא אלא זכר.

⁵ תורת הקדשים מב. אות ת

⁶ רמב"ם הלכות שקלים פרק ד הלכה ט

⁷ נרא"ש וכ"ה בשמ"ק כתובות ק"ו ב' בשם רש"י במהדו"ק.

⁸ וכן באשם תלוי ועיין או"ש ומרכה"מ שם

⁹ אמר קרא הוא בהוייתו יהא וקרא לאקולי אתי דדי בניתוק בעלמא וה"פ הוא בהווייתו תהא כלומר כשהוא בהווייתו אסור לשנותו לקרבן עולה, אבל כשאינו בהווייתו כמו כשניתקו כשר לעולה. ערוך השולחן העתיד

הלכות פסולי המוקדשין סימן קלב סעיף ז

¹⁰ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ד הלכה טו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כשר למכור דמיו לעולה¹¹, וי"א¹² שאפילו שחטו סתם ימכר בשרו ויביא מדמיו עולה למזבח, שסתמו עומד לשם עולה ולמה לא יקרב בעצמו עולה לכתחילה, גזירה לאחר כפרה משום לפני כפרה. שלא ידעו הבעלים שלפני כפרה אין להקריבו עולה¹³ וישחטנו בפירוש לשם עולה.

דף צא:

ב. לכבש זו עולת יולדת

כבר התבאר לעיל דף צ: שאין טעון נסכין¹⁴ אלא עולת בהמה ושלמים בלבד ובכלל זה כבש יולדת הואיל והוא עולה טעונים נסכים.

ג. האחד זה אחד עשר של מעשר [שקרב שלמים] שלא מצינו לה בכל התורה שיהא טפל חמור מן העיקר

כבר התבאר במסכת נזיר דף לא: לב. שהמכנים¹⁵ צאן לדיר והתחילו לצאת אחת אחת והוא מונה, וטעה במניין וקרא לשמיני או לשלמטה ממנו עשירי או שקרא לשנים עשר או שלמעלה ממנו עשירי לא נתקדשו, שהרי הקדש טעות אינו הקדש.

אבל אם קרא לתשיעי או לאחד עשר עשירי, נתקדשו, ודבר זה הלכה מפי הקבלה נשמע שהטעות מתקדשות למעשר, שלמעלה ממנו ושלמטה ממנו, אבל לא שלפניהם ושלאחריהם, אפילו קרא לתשיעי עשירי, ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי, בין בטעות בין בכונה¹⁶ שלשתן מוקדשים. וי"א¹⁷ שאם קרא בכונה אינו חל.

¹¹ דניתוק לא מהני במקום עקירה, דדוקא בשעת שחיטה הוי עקירה ולא מה שמנתקו לרעיה מחיים. אבן האזל שם

¹² ספר מצוות גדול עשין סימן קפב

¹³ שניתק לרעייה אין לא ניתק לרעייה לא, אמר קרא הוא בהוייתו יהא קודם כפרה.

¹⁴ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ב הלכה ב

¹⁵ רמב"ם הלכות בכורות פרק ח הלכה א

¹⁶ דרב נחמן (נזיר ל"ב ע"א) נשאר בקושיא, ועוד יחיד הוא גבי רב הסדא ורבה בר הונא. אור שמח שם

¹⁷ תוס' שם כרב נחמן ועיין מל"מ שכ"ג מהירושלמי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

והיאך דינם¹⁸, התשיעי אינו קרב אלא נאכל במומו, והעשירי מעשר, והאחד עשר יקרב שלמים, וטעון נסכים כשלמים ואינו עושה תמורה מפני שהוא עצמו כתמורה.

ד. איזהו דבר שצריך שלשה רבויין הוי אומר זו מצורע

המצורע¹⁹ מביא עם שלשה כבשים שלו שהן הטאת ואשם ועולה שלשה עשרונים, ומפי השמועה למדו שהן באין בכלל הזבחים שלו, אע"פ ששנים מהם הטאת ואשם מביאים עמהם נסכים עשרון עם כל כבש בלול ברביעית ההין שמן, ורביעית יין עם כל עשרון משלשתן כשאר נסכי הכבשים.

ה. לאיל למה לי אמר רב ששת לרבות אילו של אהרן ...

לרבות את הפלגס ... הקריבו מביא עליו נסכי איל ואינו עולה לו מזבחו

כבר התבאר²⁰ שאילו של כהן גדול, הואיל והוא עולה טעונים נסכים.

הטלה בשנה הראשונה עד י"ב חדשים נקרא כבש, וכבש שמלאו לו שנה ושלושים יום, משבא לי"ג חדשים ואילך נקרא איל, ואילו בתודש הראשון של השנה השניה מי"ב חדשים ועד י"ג חדשים ויום אחד בשלושים הימים הוא נקרא "פלגס"²¹, כלומר ממוצע בין כבש לאיל, שאיני יודע אם איל הוא או כבש אך נתרבה שמביא נסכים של איל. ולא עולה לו זבח²².

ו. לפי שמצינו שחלק הכתוב בין נסכי איל לנסכי כבש ...

יכול נחלק בין נסכי פר לנסכי עגל יכול נחלק בין נסכי בן

¹⁸ שם הלכה ב

¹⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ב הלכה ו

²⁰ רמב"ם שם הלכה ב

²¹ פלגס הוא כמו שתי מלות פלג גם כלומר שהוא חלוק מהיות גדול הנקרא איל. (נחלת יעקב)

²² שהרי זה ספק אם יצא ידי נדרו או לא יצא. כמו שביאר רבינו להלן בפרק מז הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

שתים לנסכי בן שלש ... יכול נחלק בין נסכי כבשה לנסכי רחלה ... יכול נחלק בין נסכי גדי לנסכי שעיר

כבר התבאר לעיל דף פט. שנסכי כבש או כבשה עד שנהיה בן שנה, עשרון סולת בלול ברביעית ההין שמן כלומר הין שהוא י"ב לוג²³, רביעית הוא שלושה לוגין, ויין לנסך כשיעור השמן רביעית ההין כלומר שלושה לוגין.

וכן נסכי העז בין קמץ בין גדול בין זכר בין נקבה, כנסכי הכבש.

וכן נסכי רחל אף על פי שהיא גדולה כנסכי הכבש, שהם שלושה לוגין לעשרון.

אבל נסכי איל²⁴ כלומר כבש זכר בן שנה ושלושים יום, הן שני עשרונים סלת בלול בשלישית ההין שמן ויין לנסך כשיעור השמן שלישית ההין, שהם ארבע לוגין.

ונסכי הפר או העגל בין זכרים בין נקבות, שלשה עשרונים סלת בלול בחצי ההין שמן ויין לנסך כשיעור השמן חצי ההין שהם ששה לוגין, שהם שני לוגין לעשרון.

²³ 7.2 ליטר לחזו"א 4.128 ליטר לגר"ח נאה

²⁴ וכן הפלגס מגיל שנה עד שנה ושלושים יום מביא נסכים כאיל.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

